

TEMATİK BAKIŞ

Sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınma için katalizör:
Gençliğin güçlendirilmesi

Mayıs 2021

TSKB

Hazırlayanlar

Cihan Urhan

| urhanc@tskb.com.tr

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

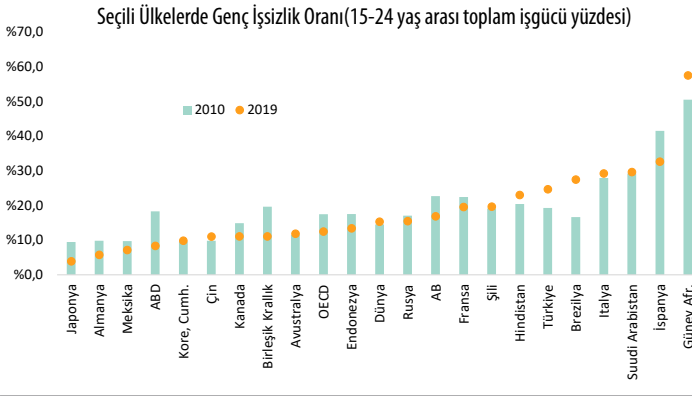
Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir. Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınma için katalizör: Gençliğin güçlendirilmesi

Genç işsizliği, tüm dünyada yıllardır süregelen şiddetli bir sosyo-ekonomik problem. Genç nüfus, kalıcı ve daha yüksek işsizlik oranlarına sahip olmaları nedeniyle diğer yaş gruplarına göre iş piyasasından daha olumsuz ve orantısız şekilde etkileniyor. COVID-19 pandemisinin getirdiği ekonomik ve sosyal etkileri ile beraber önümüzdeki yıllarda gençlerin işgücü piyasalarında daha fazla zorluk yaşamaları kuvvetli muhtemel. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre, 2019 yılında 500 milyona yakın 15-24 yaş arasındaki genç iş gücünde yer aldı ve bu gençler arasındaki işsizlik oranı %13,5 seviyesinde gerçekleşti¹.

2008-2009 yıllarında yaşanan küresel finansal krizden bu yana gelişmiş ülkelerin genç işsizliğini azaltmada belli bir yol aldığı görülürken, gelişmekte olan ülkelerde genç işsizliği sorununun büyümeye devam ettiği görülüyor². Veriler bize, genç işsizliğinin yetişkinlerin işsizliğinden önemli ölçüde daha yüksek olduğunu ve gençlerin işsiz kalma olasılığının yetişkinlere (25 yaş ve üstü) göre 3 kat daha fazla olduğunu gösteriyor³. Eksik teknik beceri seviyesi, eğitim ve öğrenime kısıtlı erişim, yetersiz emek politikaları, gençlerin sermayeye erişim zorluğu ve beceri uyumsuzluğu problemlerini gençlerin işgücü piyasalarında karşılaştıkları başlıca sorunlar olarak özetleyebiliriz⁴.

Kaynak: Dünya Bankası, ILO Tahminleri, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Gençler arasında yüksek NEET (ne Eğitimde ne İstihdamda olanlar) seviyesi büyük endişe kaynağı olmayı sürdürüyor

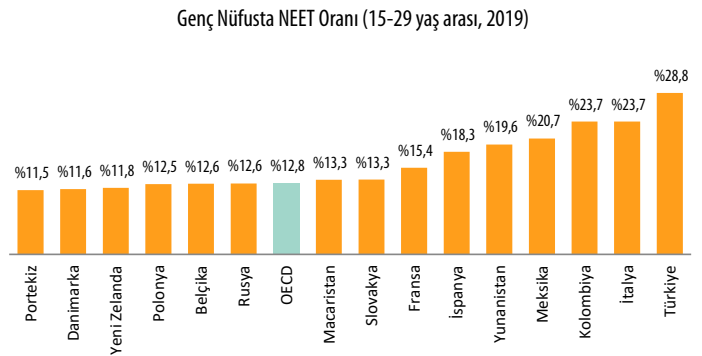
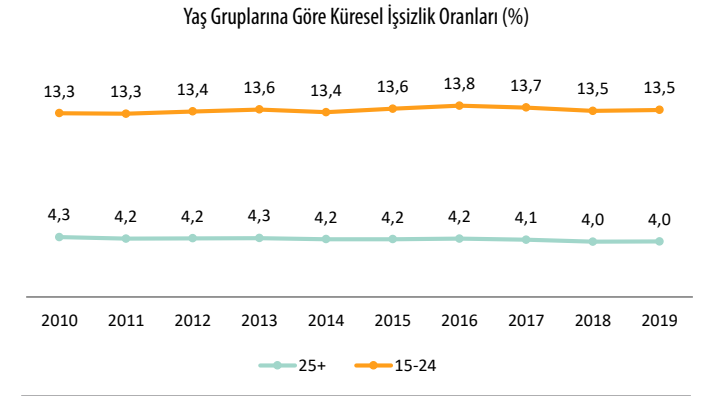
Ne eğitimde ve ne de istihdamda yer almayanları ölçmek için kullanılan "NEET" (not in employment, education or training) oranının gençlerde yüksek olması, işgücü piyasasına girmeye çalışan ya da insana yakışır iş arayan gençler için ciddi zorluklar yaratıyor. Kaliteli eğitim almış ve motivasyonu yüksek genç işgücünün azlığı düşük üretkenliğe sebep oluyor, ayrıca yenilikler ve gelişim için de engel oluşturuyor. Bunun sonucunda, süregelen yüksek orandaki genç işsizliği eşitsizliği tırmandırıyor, toplumsal bütünlüğe zarar veriyor ve ekonomik gelişme düzeyini olumsuz etkiliyor⁵. OECD'deki genç

¹ ILO tahminleri, <https://ilostat.ilo.org/topics/youth/>

² OECD, <https://data.oecd.org/unemp/youth-unemployment-rate.htm>

³ ILO, Global Employment Trends for Youth 2020, Technology and the future of jobs, 2020

⁴ ILO, Toward Solutions for Youth Employment, A 2015 Baseline Report

Kaynak: OECD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

insanların neredeyse %13'ü 2019 yılı itibari ile NEET statüsünde. Türkiye ise 2019 yılı verileri ile 15-29 yaş grubu arasındaki %28,8'lik NEET oranıyla OECD ülkeleri

⁵ OECD, Workforce Skills and Innovation: An Overview of Major Themes in The Literature, 2011

arasında bu alanda en yüksek orana sahip olan ülke. Diğer yandan, ülkeler arası NEET oranları incelendiğinde, genç kadınlardaki NEET oranlarının genç erkeklere kıyasla sistematik olarak daha yüksek olduğu izleniyor. 2019'da OECD ülkeleri arasında, genç kadınların %15,4'ü NEET olarak değerlendirilirken, genç erkeklerin yalnızca %10,7'si bu statüde yer alıyor. NEET oranlarında da en yüksek toplumsal cinsiyet eşitsizliği Türkiye'de ölçülüyor (%22,1)⁶. 15-29 yaş aralığındaki kadın nüfusundaki NEET oranı ise Türkiye'de %40'lara ulaşmış durumda⁷.

Gençler COVID-19 krizinin ardından daha zorlu bir görünümle karşı karşıya

COVID-19 pandemisi iş piyasası üzerinde dramatik etkilerde bulunurken, küresel çapta gençlerin yaşadığı zorlukları bir kat daha yükseğe çıkarttı. ILO tahminlerine göre, pandemi sebebiyle 2020 yılında gençlerin %8,7'si iş kaybına uğrarken, yetişkinlerde bu oran %3,7 seviyesinde gerçekleşti⁸. Nerdeyse tüm sektörler pandemiden olumsuz etkilenmiş olsa da, emek-yoğun sektörler bu süreçte en ağır yarayı alanlar oldu. Görece daha düşük ücretle çalışan ve düşük beceri setine sahip gençler de konaklama ve yemek hizmetleri gibi en fazla emek-yoğun sektörlerde istihdam edildiklerinden ötürü COVID-19 krizinde en fazla olumsuz etkilenen kesimlerden oldu⁹. Yani, COVID-19 pandemisi eğitim,

staj gibi fırsatları azaltması ve yeni iş olanaklarını da sınırlaması nedenleriyle gençleri iş piyasasında çok daha hassas bir duruma getirdi. Ne yazık ki bu durum yüksek olasılıkla kısa ya da orta vadede daha fazla gencin NEET kategorisine katılmasını tetikleyecek. Bir başka önemli nokta da gençlerin kayıt dışı işlerde daha fazla istihdam edilmesi. Herhangi bir sosyal güvenceye sahip olmayan bu gençler, COVID-19 pandemisi sırasında iş ve gelir kaybı yaşama riskleriyle daha fazla karşılaşiyorlar.

Genç işgücü iklim değişikliği risklerinden de olumsuz etkileniyor

Küresel ısınma; kaynaklara zarar vermesi, üretkenliği düşürmesi, kitlesel göç ve güvenlik tehditleri gibi riskler oluşturması sebebiyle, ekonomik büyüme için kaçınılmaz bir tehlike arz ediyor. Cambridge Üniversitesi araştırmacılarının tahminlerine göre, eğer küresel ısınmayla savaşmak için gerekli tedbirler alınmazsa, küresel hasılanın %7,22'si, 2100 yılına kadar yok olabilir ve bu etkiler ülkeler arasında belirgin şekilde değişiklik gösterebilir¹⁰. Küresel ısınma, istihdam ve verimlilik üzerinde de olumsuz etkilere sahip. Yapılan projeksiyonlar, yükselen sıcaklıkların sıcaklık stresine sebep olarak, G20 ülkelerindeki toplam çalışma saatlerini 2030 yılına kadar %1,9 oranında düşürebileceğini gösteriyor¹¹. İklim değişikliğinin çevresel etkileri arttıkça,

⁶ OECD Stats, <https://data.oecd.org/youthinac/youth-not-in-employment-education-or-training-neet.htm>

⁷ TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1>

⁸ ILO Tahminleri, <https://ilostat.ilo.org/topics/youth/>

⁹ ILO Tahminleri, <https://ilostat.ilo.org/topics/youth/>

¹⁰ Kahn M., Mohaddes K., Pesaran R., Raissi M. & Yang J., Long-Term Macroeconomic Effects of Climate Change: A Cross-Country Analysis, August 2019

¹¹ ILO, The employment impact of climate change adaptation, Input Document for the G20 Climate Sustainability Working Group, 2018

iklim değişikliği ile m¼cadele için kapasitesi yetersiz olan daha d¼ş¼k gelirli ¼lkelerin, genç n¼fuslarını iş piyasasında tutmakta daha da zorlanacağını ¼ng¼rmek zor deęil¹².

¼te yandan iklim riskleriyle m¼cadele etmek için gerekli eylemlerde bulunmak, çevreyi korumak ve yeniden canlandırmak, gençler için insana yakışır “yeşil işler” yaratılmasını sağlamak açısından kritik bir g¼rev ¼stleniyor. Yeşil işler, evre dostu teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanması gibi doğrudan yeni yatırımlarla ilgili olabileceği gibi, mevcut işlerin ¼leęini b¼y¼tmek biçiminde de olabilir. Yeşil sekt¼rlerde çalışan gençler, yeni teknolojilere adapte olma ve s¼rd¼r¼lebilir tarım uygulamalarını benimseme konularında daha y¼ksek potansiyele sahipler. Ayrıca bu gençlerin yenilikçi girişimci olma olasılıkları daha y¼ksek. Yeşil ekonomide yer alan gençlerin bu ¼zelliklerini hesaba katarsak, yeşil

ekonomiye daha hızlı adaptasyon hiç kuşkusuz ki gençler için birçok yeni fırsat yaratacaktır¹³. Diğer taraftan, gelecekte ortaya çıkması muhtemel yeşil işlerin yeni beceri setleri gerektirecek olması, “beceri uyumsuzluğu” bakımından ¼zellikle gençler arasında endişelere yol açabilir. Bu sebeple, yakın gelecekte iřg¼c¼ piyasaları tarafından yeni beceri setleri talep edileceği ¼ng¼r¼s¼ ile genç n¼fusa yeni beceri kazandırma konusunda geç kalmadan bir an ¼nce harekete geçmek hayati ¼nem taşıyor. Bu bağlamda, eğitimin kalitesinin artırılması, ¼zellikle iş başı eğitime yatırım yapılması, gençlere nitelik kazandıracak projeler için finansmana erişimi artıracak sekt¼rel stratejilerin d¼zenlenmesi gibi politikaların hızlandırılması gerekiyor. B¼y¼k ¼lekli firmalar kadar KOB¼’ler de gençlerin istihdamına b¼y¼k katkı sağlıyor. Kapsayıcı b¼y¼me adına kritik ¼neme sahip olan KOB¼’lerin desteklenmesi gençler için yeni iş alanlarının açılmasının ¼n¼n¼ aacaktır¹⁴.

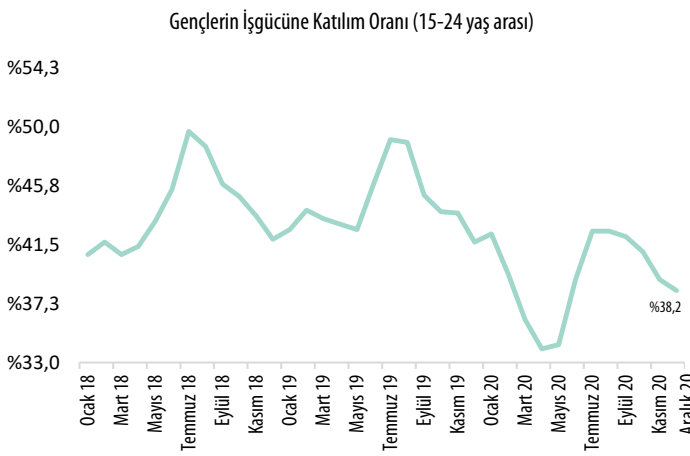

¹² International Fund for Agricultural Development (IFAD), Climate change is a youth issue, 2019
¹³ United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), Adaptation Action through Green Jobs for Youth, Ağustos 2020

¹⁴ OECD and ILO background paper for the G20 Labour and Employment Ministerial meeting, Promoting better labour market outcomes for youth, Eyl¼l 2014

Türkiye ekonomisi gençlerin işgücü piyasasına entegrasyonunu sağlama konusunda sorunlar yaşıyor

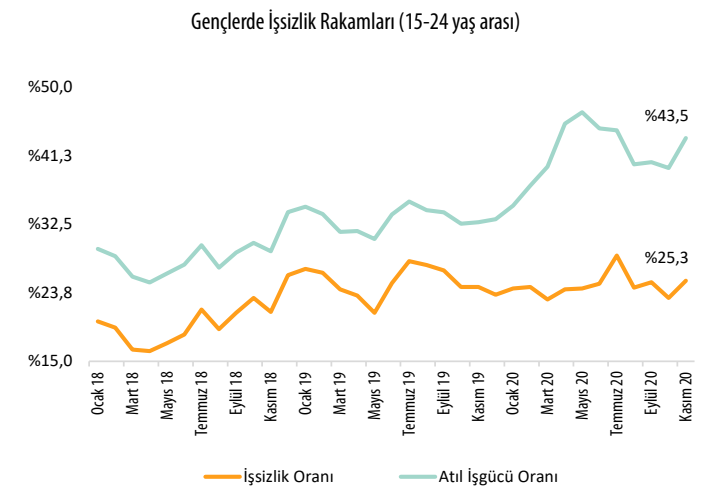
2020 yılı verilerine göre, Türkiye’de 15-24 ve 25-34 yaş gruplarında olan insan sayısı 13 milyon ve bu rakam toplam nüfusun %30,4’üne tekabül ediyor. Yaklaşık toplam nüfusun üçte birini oluşturan bu gençlere, doğru politikalarla Türkiye’nin hedeflerine yönelik kapasite ve yetkinliklerin kazandırılması, Türkiye ekonomisine birçok farklı alanda avantaj sağlayacaktır. Fakat yüksek potansiyeli bulunan bu genç nüfustan ülke ekonomisi maalesef henüz yeteri kadar faydalanamıyor. 2019 yılında, genç işsizlik oranı (15-24 yaş) %25,4 seviyesine ulaşırken, bu oran %11,7 olan OECD ortalamasının ne yazık ki bir hayli üzerinde¹⁵.

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Güncel rakamların gösterdiği üzere gençler, eğitim ve öğrenime devam etmede karşılaştıkları engeller kadar, iş değiştirirken ve iş piyasasına girerken de büyük engellerle karşılaşılıyorlar. Bunun yanında, COVID-19 pandemisi Türkiye’deki gençlerin istihdamını yıkıcı ve orantısız şekilde etkiledi. Küresel eğilimlerle paralel şekilde, Türkiye’deki gençlerin işgücüne katılım oranı pandemi süresince düşme eğilimi gösterdi ve 2020 yılının Mayıs ayında %34,5’e gerileyerek bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla 9,1 yüzde puan düşüş yaşadı.¹⁶ Türkiye ekonomisi bu dönemden sonra kısmen toparlanmış ve gençlerin işgücüne katılım oranları yükselme eğilimine geçmiş olsa da, hâlâ gençlerin işgücüne katılımının pandemi öncesi dönemin çok gerisinde kaldığı izleniyor. Rakamlar ayrıca Türkiye’deki gençler arasında işsizliğin COVID-19 pandemisinin ortaya çıkmasından sonra arttığını ortaya koyuyor. COVID-19 pandemisi sürecinde genç işsizlik oranında dramatik bir artış görülmedi. Buna rağmen, genç nüfustaki atıl işgücü oranı gençlerin

COVID-19 pandemisi kaynaklı ekonomik durgunluk sürecinde hangi zorluklarla karşılaştıklarına dair daha açık ve sağlıklı bir resim görmemizi sağlıyor. Atıl işgücü oranı¹⁷, zamana bağlı eksik istihdam (istihdamda bulunan ancak çalışma süresi yeterli olan, alternatif istihdam durumunda daha fazla süre çalışmaya uygun ve istekli olan çalışanlar), işsizlik (istihdamda olmayan, bir iş için hazır olan ve iş arayan kişiler), potansiyel işgücü (ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olanlar ve mevsimsel işçiler) verileri üzerinden hesaplanıyor¹⁸. Bu oran, ekonomideki emek arzı ve talebi arasındaki uyumsuzlukları gözlemlemeyi, Türkiye’de

nüfusun karşılanmayan istihdam talebi olduğunu ve bu oranın alarm verme seviyesine ulaştığını ortaya koyuyor. Bu dönemde, genç atıl işgücü oranı 2020 yılının Mayıs ayında zirveye ulaşarak %46,8 seviyesine yükseldi¹⁹.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği Türkiye’de gençler için de önemli sorun olarak kalmaya devam ediyor

Türkiye’deki genç kadınların istihdam oranları ve işgücüne düşük katılımı, Türkiye işgücü piyasası için bir diğer zorlu görünümü gözler önüne seriyor. 15-24 yaş grubu dikkate alındığında, Türkiye OECD’deki kadın işgücüne katılım oranı en düşük olan ülkelerden biri. 2019’da OECD ülkeleri arasında genç kadınların işgücüne katılım oranı ortalaması %44,4 iken, Türkiye’de bu oran %32,6 olarak gerçekleşti. Diğer bir ifadeyle, Türkiye’de her 5 genç kadından yalnızca biri istihdam ediliyor. (2019 yılı, %22,6)²⁰. Son dönemde işgücü piyasalarında toplumsal cinsiyet uçurumu daralıyor olsa da, 2019

¹⁵ TurkStat, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109>

¹⁶ OECD Stats, <https://data.oecd.org/unemp/youth-unemployment-rate.htm>

¹⁷ TurkStat, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1>

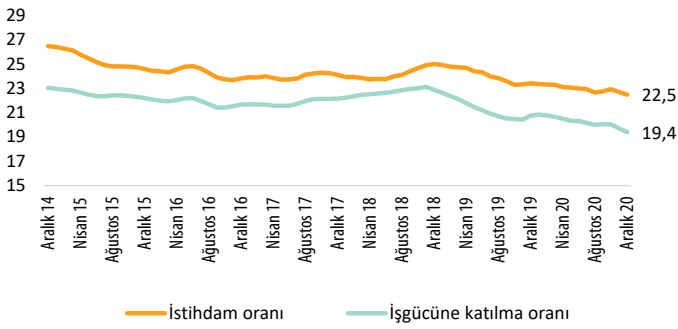
¹⁸ Composite measure of labour underutilization = (Time-related underemployment + Unemployment + Potential Labour force) / (Labour force + Potential Labour force)

¹⁹ ILOSTAT, Spotlight on Work Statistics, Avoiding unemployment is not enough: An analysis of other forms of labour underutilization August 2018

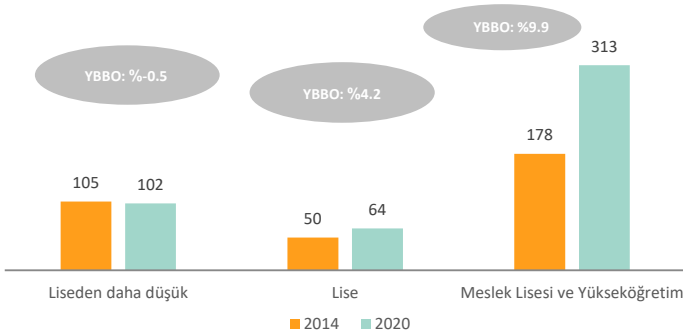
²⁰ TurkStat, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdamissizlikveucet108&dil=1>, TSKB Economic Research Calculations

Yılı verileri genç kadınların istihdam oranı ve işgücüne katılım oranının genç erkeklere göre sırasıyla 20,7 ve 23,3 yüzde puan daha düşük seviyede gerçekleştiğini ortaya koyuyor²¹. Eğitim seviyesi yüksek genç kadınlarda durum daha da vahim. Eğitim seviyesi yüksek genç kadınlar Türkiye’de iş bulmakta daha fazla zorluk çekiyor. Son yıllarda Türkiye, işgücüne daha fazla eğitilmiş genç kadın dahil etmeyi başarsa da, işsizlik rakamlarında aynı başarıyı sergileyemedi. İşgücüne dahil olan mesleki lise ve yükseköğretim mezunu olan genç kadınlar, işsiz kadınlar arasında en fazla paya sahip olan grup. Bununla beraber, mesleki lise ve yükseköğretim mezunu olan genç kadınlar 2014 ile 2020 yılları arasında iş bulmakta en çok zorlanan grup olarak karşımıza çıkıyor.

Genç İşgücünde Toplumsal Cinsiyet Farkı (15-24 yaş arası, yüzde puan, 12 aylık har. ort.)

Eğitim Seviyelerine göre İşsiz Genç Kadın Sayısı (15-24 yaş, Bin)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye’de genç nüfustaki yüksek NEET seviyeleri alarm veriyor

Gençlerde NEET oranının çok yüksek olması, işgücü piyasasına girmeye çalışan ya da insana yakışır bir iş bulmaya çalışan gençler için en önemli engellerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye, %28,8’lik NEET oranı ile OECD’nin 15-29 yaş grupları arasında NEET oranı ortalamasının (%12,8) bir hayli üzerinde olmakla birlikte, OECD ülkeleri arasında en yüksek orana sahip olan ülke²². Ayrıca 2019 yılının başlangıcından itibaren

²¹ OECD Stats, <https://data.oecd.org/emp/labour-force-participation-rate.htm>

²² TÜİK <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1>

²³ OECD, Education at a Glance 2020, Eylül 2020

Türkiye’de Her **5** genç kadından yalnızca **1**’i istihdam ediliyor

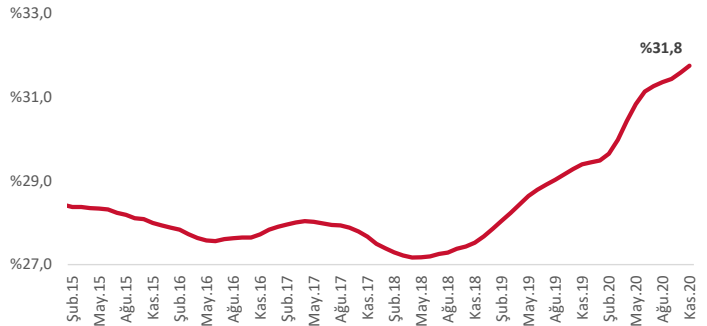

sürekli artışta olan 15-29 yaş arasındaki genç NEET rakamlarında görülen keskin yükseliş, COVID-19 kısıtlamalarının gençler üzerindeki etkisini ortaya koyuyor.

2019 yılı verilerine göre,

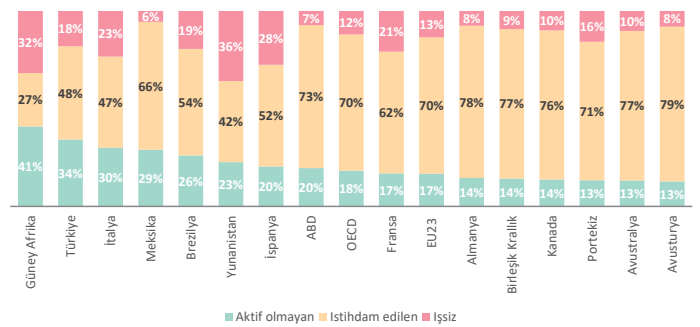
Türkiye’deki 18-24 yaş arasındaki gençlerin dörtte birinden fazlası ne bir yerde çalışmakta ne de eğitim ya da öğrenim görmekte. Daha çarpıcı olan ise, söz konusu bu NEET’lerin üçte birinden fazlası bir iş arayışında bile değil²³. OECD bu sınıfta yer alan kişileri “aktif olmayan bireyler” olarak gruplandırıyor²⁴. OECD’nin bulgularına göre, İtalya, Yunanistan ve İspanya gibi genç işsizlik oranları Türkiye’den daha yüksek olan ve NEET grubundaki genç oranı yüksek ülkelerin aksine, Türkiye’deki NEET grubundaki gençlerin büyük bir çoğunluğu iş arayışında değil.

Genç Nüfusta NEET Oranı, Türkiye (15-29 yaş, 12 aylık har. ort.)

Source: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Eğitimde Olmayan Gençlerin İşgücü Durumu (18-24 yaş, 2019)

Kaynak: OECD Education at a Glance, TSKB Ekonomik Araştırmalar

²⁴ OECD, Education at a Glance 2020, Eylül 2020

İklim krizinin potansiyel riskleri Türkiye'deki genç nüfusun kırılabilirliğini artırıyor

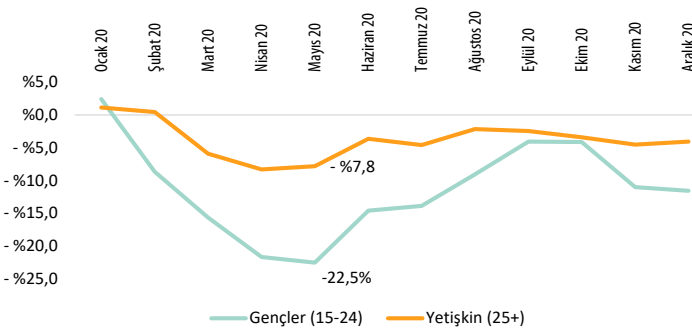
Türkiye, coğrafik özellikleri ve artmakta olan kent nüfusu ile iklim değişikliğinden yüksek seviyede etkilenme potansiyeline sahip ülkelerden biri. 2020 yılında Türkiye'nin toplam nüfusunun %93'ü kentlerde yaşıyor ve bu rakam son 14 yılda 22,5 yüzde puanlık artışa işaret ediyor²⁵. Yapılan araştırmalar, sıcaklık ve yağış miktarındaki değişimlerin ekonomik büyüme üzerinde etkili olduğunu ve iklim krizine karşı en hassas sektörün tarım sektörü olduğunu açıkça ortaya koyuyor²⁶. Avrupa Komisyonu'nun altını çizdiği üzere, sigorta, altyapı ve inşaat, insan sağlığı, turizm ve enerji sistemleri de iklim değişikliğinden en çok etkilenecek yüksek riskli diğer sektörler²⁷. Türkiye'de de istihdam edilen gençlerin yarısından çoğu konaklama ve yemek hizmetleri, imalat, toptan ve perakende satış alanlarında çalışıyor. Bu iktisadi faaliyetlerde görev alan 15-24 yaşları arasındaki 293 bin gencin 2020 yılı içinde pozisyonlarını kaybettiği görülüyor. Rakamlar, COVID-19

Geçen sene konaklama ve yemek hizmetleri, imalat, toptan ve perakende satış alanlarında çalışan

293,000 genç işini kaybetti

Yaş Gruplarına göre istihdamdaki değişim oranı, Türkiye (yoy)

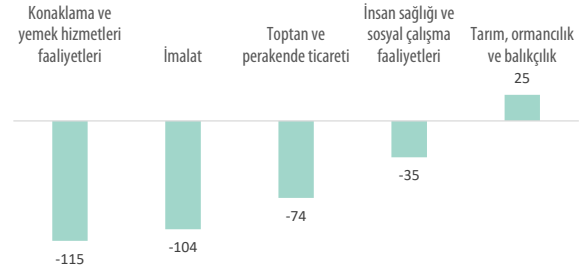

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

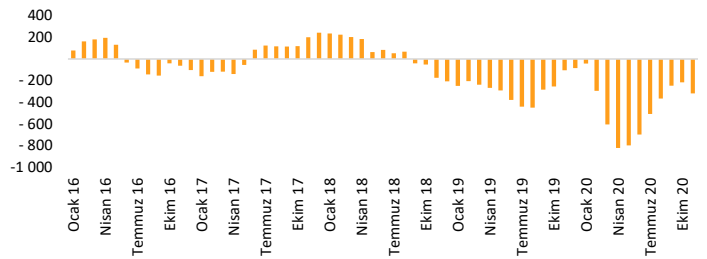
sebepli ekonomik durgunlukta genç çalışanların istihdamının, yetişkinlere (25 yaşından büyük) oranla daha keskin bir şekilde düştüğünü de ispatlıyor²⁸.

Dahası, çalışan genç insanlar işini ilk kaybedenler olmakta ya da düşük nitelikli, düşük ücretli ve güvencesiz işlere yönelmek zorunda kalan kesim olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye'deki istihdam rakamları 2019'un başından bu yana genç istihdamındaki düşüşün artış göstermeye devam ettiğini ortaya koyuyor. İklim krizinin potansiyel yıkıcılığını göz önünde bulundurarak, yeşil yatırımların genç istihdamına yönelik fırsatları artırdığını, aynı zamanda çevreyi koruyup, iklim direncini yükselteceğini unutmamak gerekiyor.

Genç İstihdamındaki Yıllık Değişim (2020, 15-24 yaş, bin)

İstihdam Edilen Gençlerin Sayısındaki Net Değişim (15-24 yaş arası, bin, yıllık değişim)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

²⁵ TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=nufus-ve-demografi-109&dil=1>

²⁶ The European Commission, Climate Action, https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/how/sectors_en

²⁷ TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1>

²⁸ TÜİK, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1>

Gençlere “nitelikli” kapsayıcı ekonomik büyüme için ihtiyaç var

Sürdürülebilir büyüme ve kalkınma, gelir eşitsizliği ve yoksullukla mücadelede bakımından kapsayıcılık olmadan sağlanamaz. Gençlerin dünyanın her yerinde çeşitli zorluklarla karşılaştıkları gerçeğini göz önünde bulundurarak, gençlerin ekonomik ve sosyal hayata düşük olduğu kadar daha da düşmekte olan katılım düzeyleri, genç nüfusun ekonomik ve sosyal hayatlarında ilerlemelerine tehdit oluşturuyor. Dolayısıyla gençlerin işsizlik oranının yetişkinlerden daha yüksek olma eğiliminde olduğu gerçeğini görmek ve bu sorunu gündeme almak acil aksiyonlar gerektiriyor. COVID-19 pandemisinin istihdamdaki bedeli gençler için daha ağır oldu, olmakta ve artan iklim riskleri ilk olarak ve en sert biçimde, gençlerin de dahil olduğu en hassas grupları etkiliyor. Bunun yanı sıra, yeni teknolojilere geçiş, dijitalleşme, üretkenlik artışı iş kaybına sebep olmakta, nitelikli genç işgücünü, daha düşük becerili işlerde çalışmaya itmiş durumda. Özellikle gençler arasında, beceri uyumsuzluğu problemi belirgin şekilde endişe verici seviyede. Bu problemlere değinilmediği durumda, mevcut eşitsizliklerin artması ve gençler için kapsayıcı bir ekonomiye doğru giden yolda onlarca yıllık ilerlemenin tersine dönmesi riski ile karşı karşıyayız. İstihdam fırsatlarının önündeki engelleri kaldırarak genç nüfusun ekonomik katkılarına azami seviyeye çıkarmak, gençlerin yeniden şekillenen küresel aksiyonda yer almalarını sağlamak; sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık değerlerini benimsemeyi gerektiren zihniyeti yaymakta hayati önem taşıyor. Ulusal ve uluslararası düzeyde, hedeflenmiş ve birbiri ile uyumlu eylemlerde bulunmak ve gençlik politikalarını güçlendirme hedefiyle finansal kaynakları doğru kanallara ayırmak, gençler arasında sürmekte olan temel eşitsizliklere etkili çözümler üretme becerisini artıracaktır.

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar
ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Caddesi No. 81
Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye
T: +90 (212) 334 50 41 F: +90 (212) 334 52 34

TSKB Ekonomik Araştırmalar ürünlerine ulaşmak için aşağıdaki karekodu kullanabilirsiniz:

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr